

HAJDUFÖLD

LÓFI ZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 gy.óra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
 egyedév.e. . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felölős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Az egységes párt hódmezővásárhelyi zászlóbontása

Budapest, márc. 14. A tegnapi tervezett minisztertanács elmaradása következtében az egész vonalon a legteljesebb esend uralkodott tegnapról mára a politikában. A kormánypart hivatalos jelöltjeiről a tegnapi esti és ma reggeli lapokban megjelent névsorokra vonatkozólag azt az értesülést nyertük, hogy azok nem hivatalos közlések.

A kormány tagjai pénteken délután minisztertanácsot tartanak, amelyben nagyfontosságú kérdésekben fog dönteni a kormány.

A kormányhoz közel álló körökből szerzett információk szerint pénteken befejeződnék a választói kerületek beosztásával kapcsolatos előmunkálatok és a minisztertanács már véglegesen megállapítja a választói kerületek beosztásáról szóló rendeleteket. A rendelet előreláthatólag a hivatalos lap vasárnapi számában jelenik meg.

A minisztertanácsnak főtárgya lesz a legutóbb felmerült külügyi, főként jövételi kérdésekben való állásfoglalás. Nincs kizárva, hogy a pénteki minisztertanács már megszövegezi azt a jegyzéket, amelyet a kormány az antant legutóbbi követelésére vonatkozólag ad. Ezen azért, mert a pénteki minisztertanács ilyen nagyfontosságú kérdésekben fog dönteni, a kormánypart intéző-bizottságának péntek délutánra tervezett ülését délelőtt 10 órakor tartják meg. Az intéző-bizottság ülésén döntés történik az összes hivatalos jelölésekre nézve. Az ülés

után nyilvánosságra kerül a kormánypart összes hivatalos jelöltjeinek listája.

Hódmezővásárhelyről jelentik, hogy az egységes kormányzópart vezetősége táviratot intézett Bethlen István gróf miniszterelnökhöz, amelyben arra kérte, hogy az e hó 19-ére tervezett zászlóbontást halassza el más időpontra, amennyiben akkor országos vásár lesz Hódmezővásárhelyen.

Temesváry Géza, Hódmezővásárhely főispánja ma reggel Budapestről, ahol a miniszterelnökkel az elhalasztás tárgyában tanácskozást folytatott, Szegedre érkezett és a következőket mondotta munkatársunknak:

A miniszterelnök e hó 19-iki vásárhelyi útja ma már befejezett dolog, annak ellenére, hogy a zászlóbontásra elhalasztást kérték. A zászlóbontó gyűlésen Bethlen István gróf miniszterelnökön és nagyatyáji Szabó Istvánon kívül mintegy 30 politikus vesz részt, közöttük Gömbös Gyula is. A politikusokat vívó külön vonat elsősorban Szentesen fog megállani, és a főtérén szintén népgyűlés lesz. Fél 11 órakor érkeznek a politikusok Vásárhelyre és ott nyomban a megérkezéskor a városháza előtti téren tartják meg a nagygyűlést. A nagygyűlés után a város vendégül látja a politikusokat és ebéddel ad tiszteletükre.

Délután 4 órakor diszkozyűlés lesz, amely a miniszterelnökököt Vásárhely város díszpolgárrá választja.

A székelység csatlakozása az egységes párthoz

A székelység egy csoportjának 6 tagu küldöttsége tisztelettel ma Gömbös Gyulanál. A kiküldöttek szócsok, Józán Miklós unitárius püspöki vikárius rövid beszédében hangsúlyozta, hogy nem mint felekezet jöttek ide, hanem mint székelység és magyarok. Örömmel kapcsolódnak bele abba a nemes mozgalomba, amelynek célja ennek a szerencsétlen hazának megmentése.

Gömbös Gyula válaszában kijelentette, hogy kétszeresen örül a küldöttségnek. Örül azért, mert székelység emberek és örül a szónok azon kijelentésének, hogy nem mint felekezet jöttek ide, mert végzetes dolognak tartaná a felekezeti kérdést felvetését, amelyet, sajnos, azok akarnak beledobni a közvéleménybe, akik az egységes párttal szemben állanak. Szerinte az egységes párt gondolata honmentő gondolat, mert ettől a négy ellenségtől körülvett belső viszályval küzdő orszagnak szüksége van az egységes kormányzópartra, amely a maga döntő akaratával csak lendíthet a haza sorsán. A párt minden becsülettel igazi munkatér és hasznos tagot örömmel fogad és ezek közé méltán és joggal számíthatják a székelység testvéreket.

A miskolci nyilatkozat és Andrássy Gyula

Bethlen István gróf miniszterelnök miskolci beszédével kapcsolatosan Andrássy Gyula és Apponyi Albert gróf nyilatkozatokat tettek közre, amelyben bírálat alá vették a miniszterelnök beszédét. A megjelent nyilatkozatokra vonatkozóan egy előkelő kiszegapárti politikus, aki a miniszterelnökhöz közel áll, a következőket mondotta munkatársunknak:

Andrássy Gyula gróf kifogásolja, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök az ő személyével is foglalkozik és elmondja jogos kifogásait. Andrássy azt állítja Bethlen István grófról, hogy személyes térére vitte a harcot.

Egy délelőtti fővárosi lap hosszú névsort közölt, amelyről azt állította, hogy azok a kormánypart hivatalos jelöltjei.

Illetékes helyen úgy értesülünk, hogy a névsor pusztá kitaláláson alapul és abban olyan nevek is szerepelnek, amelyeknek viselői már csak azért sem lehetnek a kormánypart hivatalos jelöltjei, mert még csak nem is tagjai a kormánypartnak.

A Haller István vezetéke alatt álló Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártja által kiküldött 150 tagu végrehajtó bizottság folyó hó 17-én, pénteken délután 6 órakor tartja a párt központi helyiségében első érdemleges gyűlést. Ezen a gyűlésen határozni fog a párt átszervezése ügyében a szervezeti szabályok revideálása, az országos pártgyűlés előkészítése és végül a kormányparton kívül álló keresztyén pártokkal való együttműködés tárgyában.

A szociáldemokrata párt részéről ma délelőtt megjelentek Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszterrel Miakits Ferenc, Farkas István és Payer Károly, akik huzamosabb időn át tanácskoztak a belügyminiszterrel.

A kiszegapárt megelégedéssel állapítja meg, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök végre megadta a választ Andrássy Gyulanak. Bethlen István gróf miniszterelnök válasza valóban igen mérsékelt volt és közel sem ölelte fel Andrássy Gyula munkájának minden pontját, amelyek joggal támadhatók lettek volna és amelyek átmentek a közutadba. Andrássy Gyula támadásaiban objektív megjegyzés alig van. Míg Bethlen István gróf miniszterelnök a mohácsi vész előtti jogfolytonosságról beszél a független nemzeti királyságra óhajtott rámutatni nem pedig a királyválasztásoknál a múltban

követett különféle módozatokról, amelyet Andrássy Gyula szeretne neki imputálni. A Habsburg ellenes szellem belemagyarázása is kétségtelenül erőltetett.

Andrássy Gyulanak az a megjegyzése, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök maga is tagja volt Andrássy pártjának, ebben az időben, amidőn Andrássy mint ellenzéki politikus bírálta a kormányt, valóban megfelel a valóságnak. Bethlen István gróf miniszterelnök kijelentése azonban, amellyel Andrássy politikáját destruktívnak bélyegezte, főképen Andrássy Gyulanak a háboru alatt tanúsított magatartására vonatkozott, amikor a pártok treuga deit kötöttek egymással, és Andrássy Gyula gróf Tisza István gróf ellen érzett személyes gyűlöletétől és szereplési vágyából kifolyólag a nemzet legválságosabb órájában támadta azt az egyedüli férfit, aki Magyarországot a végromlástól megtudta volna menteni. Ez az az eljárás, amelyet Bethlen István gróf destruktívnak bélyegzett és a kor valamennyi ismerőjé között, nem hiszem hogy akadna egyetlenegy, aki a viszonyokban jártas volt, aki azt mondaná, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök Andrássy Gyula gróf politikáját támogatta.

A választói jogosultság igazolása

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszternek a belügyminiszterrel egyetértőleg 1914-ben kiadott rendelete az akkori viszonyok szem előtt tartásával tüzötesen szabályozta azt a kérdést, hogy az országgyűlési képviselői választójog igazolása céljára az elemi iskola negyedik és az elemi iskola hatodik osztályának sikeres elvégzéséről szóló bizonyítvány utólagosan minő iskolai fejjegyzések alapján kell kiállítani.

Ezeket a rendelkezéseket a mostani viszonyok között is megfelelően alkalmazni kell, mindazonáltal figyelembevéve azt, hogy a háboru folyamán és annak következtében a kérdéses iskolai fejjegyzések és előmeneteli naplók közül bizonyos anyag elpusztulhatott, aminek következtében egyesek a választói jogosultságtól eleshetnének.

Az így bekövetkező joghátrányok elkerülése érdekében a belügyminiszter most elrendelte, hogy abban az esetben, ha valamely iskolánál tényleg igazolhatóan elpusztult, vagy hiányzik olyan iskolai, vagy más fejjegyzés, amelyből a választói jog szempontjából bizonyítványt, vagy más másolatot kellene kiadni, az intézet vezetője az érdekelt feleket a községi előjárásához, Budapesten a kerületi előjárásához tartozik utasítani, ahol a szükséges adatoknak jegyzőkönyvbe való vételét kívánhatja.

A községi előjáráság ennek alapján az összes bejelentett tanukat 48 óran belül szabályszerűen kihallgatja, illetőleg a más községekből lakó tanuk kihallgatása iránt intézkedhetik, az esetleges egyéb ténykörülményeket megvizsgálja és az egész eljárásról jegyzőkönyvet vesz fel. A tanu vallomását becsület-szavával erősíti meg. Az előjáráság ezután a megállapított tényállást összefoglaló bizonyítványt az érdekelt részére választói jogának igazolása céljából leendő felhasználás végett kiszolgáltatja.

Magától értetődik, hogy amennyiben ilyen irányu kérelemmel bármely állampolgár a központi választmányhoz fordul, az fogja a községi előjáráságot a szükséges adatok közlése mellett s megfelelő eljárás foganatosítása iránt megkeresni. Az egész eljárást a községi előjáráság díjtalanul köteles ellátni. A keletkezett iratok bélyegmentesek és a fél kérelmére kihallgatott tanuk költséget nem számíthatnak fel.

A jóvátétel

Budapest, március 14. A pénzügyminiszteriumban ma délelőtt értekezlet volt, amelyen foglalkoztak az antant jóvátételi bizottságának legutóbbi jegyzékével, amelyben az antant azt kívánja, hogy a kormány a jóvátételi összeg részleteit vegye fel a költségvetésbe. Az értekezleten részt vett Schöber Béla államtitkár, a Pénzügyügyi Központ vezérigazgatója, Szabóky Alajos, a statisztikai hivatal aligazgatója és Fellner Frigyes dr. egyetemi tanár.

Illetékes helyen örömmel üdvözik a jóvátételi bizottság pénzügyi szakértőinek azt a kérését, hogy Kállay Tibor pénzügyminiszter matassa be nekik a magyar költségvetést a maga teljes egészében. Kormánykörökben ugyanis meg vannak győződve arról, hogy a költségvetést a legkisebb takarékosággal állították össze. A költségvetés tételei meg fogják győzni a jóvátételi bizottság szakértőit, hogy a magyar költségvetés a jóvátételi kötelezettség nélkül is folyton növekedő deficitel zárult és így még a legkisebb jóvátételi követelés is katasztrofális befolyással lenne Magyarországra pénzügyi helyzetére.

A román választások epilógusa

Temesvár, március 14. A Patria leleplezi Coga volt miniszter választási sikkasztásait. Azt írja, hogy az Avarescu párt 5 millió leít küldött Gogának választási költségekre. Goga az egyes jelölteknek mindössze 10-20 ezer leít adott, 4 millió 200 ezer leít megának tartott meg.

Kolozsvár, március 14. A Viitorul nagy panamával vádolja meg Vajda volt minisztert, akiről azt írja, hogy annak idején, amikor Párisban elfogyott a pénze, egy fgházviselt vállalkozóval szerződést kötött 20 millió frank értékű borszállításra.

Kolozsvár, márc. 14. Take Jonescu meglátogatta a törött lábbal fekvő Maniut. Take Jonescu az összegyűlt újságíróknak ez alkalommal a következő nyilatkozatot tette:

— Sok választási bofrányban, csalásban és erőszakoskodásban volt részem, de nem emlékszem, hogy valaha is történtek volna olyanok, mint mostan.

Giuratti visszalépése

Róma, márc. 14. Az „Associated Press” tudósítójának jelentése szerint a kormány mint nemzetközi, mint alkotmányjogi okokból, kénytelen lebeszélni Giurattit a fiumei kormányzóság átvételéről. A fiumei kérdés ismét az olasz belpolitika legfontosabb kérdése lett. A helyzet Fiumében körülbelül ugyanaz, mint volt D'Annunzio idejében akkor, amidőn a volt államfő a rapallói szerződés megkötése után vonakodott elhagyni Fiumét.

Róma, március 14. A lapok jelentése szerint Giurattit meglátogatja D'Annunzio a Carda-tó melletti villájában, hogy tárgyalásokat folytasson vele a fiumei kérdéssről.

Róma, március 14. Giurattit Fiuméből ide érkezett. Facta minisztereinkkel és Schantzer külügyminiszterrel folytatott tárgyalásai után elhatározta, hogy a fiumei kormány vezetésétől visszalép.

Fiume, március 14. A fascista zavargások tovább tartanak. A város lakossága felfegyverkezett, az utcán állandó őrzékek közlekednek, hogy a rendet a lehetőség szerint fenntartsák. A multkorai ágyutüz következtében számos ház megrongálódott. A fiumei lakosság nyugtalanul várja a történő eseményeket.

— Hegedüs Loránt Budapesten. Budapestről jelentik: Hegedüs Loránt volt pénzügyminiszter, aki lemondása óta egy külföldi szanatóriumban kezelte magát, visszaérkezett Budapestre. A volt pénzügyminiszter egészsége teljesen helyreállt.

Áprilisban nyílik meg a genovai értekezlet

A kisanant állásfoglalása a konferencián

Róma, márc. 14. Az olasz lapok írják, hogy a pozsonyi konferenciának, amely tudvalevően pár nappal ezelőtt Benes cseh miniszterelnök és Nincsic szerb külügyminiszter részvételével folyt le, az volt a tulajdonképpeni célja, hogy Ausztriát is bevonják a kisanantba, hogy így azután a genovai konferencián egységes programmal léphessenek fel követeléseik teljesítése érdekében. Csehország magatartása annyival is inkább gyanús, mert a Csehország vezető politikai körök napok óta vehemenen tiltakoznak minden magyar részre történő határkigazítás ellen. Ezzel is dokumentálni akarják azt, hogy Csehország Ausztriával szemben mennyire barátságosan viselkedik és magatartásából kitűnik, hogy Ausztriát szeretné megnyerni a kisanant részére.

Budapest, március 14. A genovai konferencia április közepén mégis csak megkezdődik és a magyar kormány is készül a konferenciára. Értesülésünk szerint a pénzügyminiszter felhívta a budapesti pénzügyintézeteket, készítsenek kimutatást, hogy mennyi követelésük és mennyi tartozásuk van az utódállamokkal szemben és milyen kapcsolat áll fenn közöttük és az utódállamok területén működő pénzügyintézetek között.

Ugyancsak a pénzügyminiszter utasította a pénzügyintézeti központot, hogy Csonkamagyarország területén levő pénzügyintézetektől kérje be az adatokat, amelyekből kitűnik, hogy Cseh-Szlovákia, Jugoszlávia és Románia területén dolgozó pénzügyintézeteknek van-e tartozásuk a magyar pénzügyintézetekkel szemben és mennyit követelnek a vidéki pénzügyintézetek az utódállamok pénzügyintézeitől.

Természetes, hogy az utódállamokkal nemcsak pénzügyi, de közlekedési és gazdasági kérdések egész sora kerül tárgyalásra. Genovában a szakminiszteriumokban már hozzá fogtak az anyag feldolgozásához, úgy, hogy mire a magyar delegáció elindul Genovába, elkészülnek nemcsak ezek a miniszteriumok, hanem a külügyminiszterium is a szükséges anyaggyűjtéssel és az előterjesztésekkel.

Páris, márc. 14. (Wolf.) Poincaré, tekintettel az amerikai határozatára, mely szerint távolmaradnak a genovai értekezletől, végleg úgy határozott, hogy nem vesz személyesen részt az értekezleten.

Páris, márc. 14. (Wolf.) Csicserin orosz külügyi népbiztos Moszkvából tegnap szikratáviratban azt a hivatalos kérdést terjesztette elő, hogy engedjék meg az orosz szakértőknek a részvételt azon az értekezleten, amelyet a szövetséges szakértők az előkészítő technikai munkálatok elvégzésére március 20-án tartanak Londonban.

Róma, március 14. (Stefani.) A lapok jelentése szerint az érdeelt kormányoknak hozzájárulása alapján a genovai értekezlet megnyitásának napját véglegesen április 10-ében állapították meg.

Belgrád, márc. 14. Mind a délszláv, mind a cseh kormány a genovai konferencián követelni fogja a cannesi megállapodások revízióját. Jugoszlávia és Románia ahhoz a javaslatához, hogy Ausztriának és Magyarországnak gazdasági segítséget nyújtsanak, csak akkor járul hozzá, ha ezek az államok megfizették háborús adósságaikat.

Prága, márc. 14. (Cseh Sajtóiroda.) A bukaresti tanácskozás, valamint a cseh és délszláv miniszterek pozsonyi megbeszélése után, amelyen a genovai konferencián elfoglalandó végleges álláspont egységes irányvonala tekintetében megegyezés jött létre, a következő hivatalos közlést adták ki:

A cseh köztársaság, Románia, Lengyel köztársaság és az SHS királyság kormányai megállapodtak, hogy a genovai konferencián egységes álláspontot helyezkednek. Abban a törekvésükben, hogy Európa számára biztosítsák a rendes politikai és gazdasági életet, arra az

eredményre jutottak, hogy a következőket kell elérni:

1. A szövetséges nagyhatalmak képviselői részéről a genovai konferencia számára Cannesben megállapított programot betartják és azokat a kérdéseket, amelyekből ebből a programból kirekesztettek, nem fogják vita tárgyává tenni.

2. A szakértőknek Belgrádban egybehívott értekezlete megállapította a genovai konferencián követendő együttes gazdasági elveket.

3. A nemzetközi kereskedelem és szállítás megkönnyítésének összhangban kell állania az egyes szövetséges államok önállóságával, amelyek között különbség nem lehet.

4. Mindegyik szövetséges állam csak azoknak a kérdéseknek tárgyalásában, eldöntésében vesz részt, amelyek az ő érdekeit érintik.

A MANSZ a Baltazár-bostrányról

Megirtuk a Hajdúföld legutóbbi számában azt a felháborító esetet, hogy a Dóczy-intézetnek megtiltotta az egyházi felső hatóság, hogy növendékeivel részt vegyen azon az impozáns felvonuláson, melyet március 15-én délután rendez a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni csoportja a Kossuth-szoborhoz, hogy hódoljon a nagy hazafi halhatatlan szellemének.

A debreceni rendezőség értesítette a MANSZ budapesti központi vezetését az esetről, mellyel az tüzetesen foglalkozott ülésében. Erről szól a Nép mai száma a következőképpen:

A MANSZ mely felháborodással tárgyalta Baltazár Dezső püspök intézkedését, amely 1500 magyar leánynak tiltja meg, hogy elzarándokoljon Kossuth Lajos szobrához. A központi vezetés protestáns asszonyai haagsulyozni kívánják, hogy minden protestáns asszony megdöbbenéssel vette tudomásul a rendelkezést és tiltakozott az ünneprontó parancs ellen.

Hohenlohe Károly Egon herceg, a MANSZ igazgatója munkatársunknak a következő információkat mondotta:

— Amikor Tormay Cecil Keeskeméten Kossuth Lajos szellemét megidézte, félre magyarázták szavait és Balla Aladárék „partfogásukba vették” Kossuth Lajost. Most az ünnepeltől akarnak eltiltani iskolás gyermekeket, csak azért, mert azt mi rendezük. — Tormay Cecil előknöt a legmélyebben elkeseríti, hogy most magyar ember teszi azt, amit egykor az osztrákok tettek. Megtiltják azt, hogy a jövőben magyar asszonyok virággal áldozzanak Kossuth szellemének. A MANSZ nem a liberálisok által kisajátított Kossuthot, hanem az igazán ünnepelt, aki minden ízében, szívevel lélekkel magyar és nemzeti volt. Az ünnepély azért mégis meg lesz, a program szerint az iskolán kívül a postások, vasutasok, a vagongyár asszonyai, az iparosok, a keresztyén kereskedők körének asszonyai, összesen hat ezren jelentették be részvételüket és az ünnepeltől eltiltott gyermekek szüleikkel vesznek részt a menetben.

— Az árvízkarosítók segélyezése. Mikor a város külsőseit komolyabb árvízveszedelem fenyegette, a városi tanács a népjóléti minisztert a veszedelem felől behatóan tájékoztatta. Erre a tegnapi nap folyamán a népjóléti miniszter a következő táviratot küldte a polgármesterhez: — Polgármester Debrecen. — 1202—922. számú felterjesztésére az árvízveszedelem folytán szükségessé vált, a különös inségbe jutott lakosok közvetlen segélyezésének költségeire az ottani állampénztárnál polgármester ur kezéhez ötvenezer koronát táviratilag kiutaltványoztam. Irásbeli rendelet következik. — Népjóléti miniszter.

MEGNYILT

BURGER és WEINBERGER

Mindennemű faanyagok a

deszka és épületfa raktára

DEBRECZEN, SZOBOSZLOI-UT 1-b. sz.

legolcsóbb árban kaphatók.

Március tizenötödike megünneplése

Március 15-ét hatalmas kezetek között, méltóképen fogja megünnepleni Debrecen. Mindenütt, az egész városban nagyszabású emlékünnepeket tartanak március 15-ének 74-ik évfordulóján. Az ünneplést a katonaság kezdi meg: reggel 6 órakor zenés ébresztő lesz a főbb utvonalon, délelőtt fél 12 és fél 1 között térzene lesz a Városháza előtt. A templomokban istentiszteleteket tartanak. A ref. kistemplomban reggel 9 órakor, a róm. kath. templomban délelőtt háromnegyed 10 órakor ünnepélyes istentisztelet lesz, amelyen a közhatalóságok a főispán vezetésével testületileg részt vesznek. Délelőtt 9 órakor a Pallagi Gazdasági Akadémiában istentiszteletet tart Uray Sándor lelkész.

A délelőtti ünnepségek

Délelőtt 9 órakor a nyilvános m. polgári fiúiskola „Arany János Önképző”-köre hazafias ünnepélyt tart.

Délelőtt 10 órakor a Dóczi-leánynevelő intézet a Kossuth-utcai ref. templomban.

Délelőtt 10 órakor az állami főreáliskola az Uránia mozgóban. Megnyitót mond Kuthy Sándor önképzőköri elnök. Ünnepi beszédet Pálffy Béla apát.

Délelőtt 10 órakor a róm. kath. polgári fiúiskola az intézet helyiségében. Emlékbeszédet mond Kardos János igazgató.

Délelőtt fél 11 órakor az egyetem orvoskari „Csaba” és a jogkari „Werbőczy” bajtársi egyesületek a vármegyeháza dísztermében, a következő programmal:

1. Hymnusz, éneklé a Csaba énekkara, Orosz József karnagy, levente bajtárs vezetésével. 2. Ifjúsági beszédet mond Báthory Miklós, Csaba vezér. 3. Talpra magyar. Szavalja Boda Sándor Csaba daru bajtárs. 4. Kuruc nóták. Előadja Magyar Imre cigányprimás zenekarával. 5. Ünnepi beszédet mond Kun József egyetemi tanár. 6. Irredenta költeményeket szaval Pápay József, Werbőczy levente bajtárs. 7. Nem, nem, soha... Éneklé a Csaba énekkara.

Délelőtt fél 11 órakor a ref. főgimnázium a gimnázium tornatermében. Szaval Bodor György.

Ünnepségek délután

Délután fél 3 órakor a leányiskolák növendékei és a nők gyülekeznek a MANSZ. toborzójára a vármegyeháza előtt és onnan együtt vonulnak a Kossuth-szoborhoz, melyet dr. Winklerné Retteghy Margit megkoszorúzik lelkes beszéd kíséretében. Emlékbeszédet mond dr. Bessenyei Lajos tanár.

A Kollégium udvarán délután fél 3 órakor. 1. A kollégiumi kántus éneklé a Hymnuszt. 2. Halmy Endre bölcsészettan hallgató szavalja, Várady Antal „Szent nyomot” c. költeményét. 3. Nyakas János tanárjelölt ünnepi beszédet mond. 4. Zitás István th. szavalja Szendrői László „Március” című versét. 5. A kollégiumi kántus éneklé a Szózatot.

A Petőfi szobornál fél 4 órakor. 1. Nemzeti dal, éneklé a főiskolai kántus. 2. Ifj. Radványi Sándor tanárjelölt „Petőfi szobra előtt” c. ünnepi költeményét szavalja Daróczy Sándor theologus. 3. Ünnepi beszédet mond s a szobrot megkoszorúzza Peleskei Sándor theologus. 4. Nemzeti dal, szavalja Radetzky László joghallgató. 5. Imádságom éneklé a kántus.

A Kossuth-szobornál délután 4 órakor. 1. Éneklé az egész egyetemi ifjúság (Hymnusz). 2. Keresztury József szavalja Petőfi: „Vesztett csaták, csufos futások” c. költeményét. 3. Ünnepi beszédet mond Pongrácz Elemér joghallgató. 4. Pethő Károly theologus szavalja ifj. Radványi Sándor: „Kossuth szobra előtt” c. ünnepi költeményét. 5. Közének „Tavaszi elmúlt...”

Délután fél 5 órakor a négy évfolyamu női felső-kereskedelmi iskola a Kereskedő Tár-

szulat dísztermében. Ünnepi szónok Diczig Géza tanár.

Délután 5 órakor az Egyelértés dal- és zeneegylet a Máv. gépjárató műhely éttermében a következő műsorral:

1. Nyitány a zenekartól. 2. Hymnusz, éneklé a dalárda. 3. Szaval Ferkó Gyula. 4. Ünnepi beszédet tart dr. Tankó Béla egyetemi tanár. 5. Talpra Magyar: szavalja dr. Zempléni Gusztáv. 6. Szózat, éneklé a dalárda. Belépti díj nincs!

Délután 5 órakor a ref. tanítóképző intézet a Kollégiumban.

Délután 5 órakor a róm. kath. főgimnázium Révay Önképző köre a gimnázium dísztermében. Ünnepi beszédet mond Placsek Jenő,

ifjúsági elnök. Szinre kerül a Silvio kapitány harmadik felvonása.

Délután 5 órakor az ÉME Egyháztéri klubtermében rendkívüli közgyűlést tart. Az egyesület ének- és zenekarának közreműködése mellett tartandó ünnepélyen dr. ifj. Lizi Nándor fogja előadni „Március” című versét. Emlékbeszédet mond ifj. Szele György főtűkár „Magyarország a magyaroké” címmel.

Este 8 órakor a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete a Kereskedő Társulat dísztermében. Szerpel a városi dalárda is.

A kereskedők és iparosok hazafias érzésére vall, hogy délután zárva tartják üzleteiket, a pénztárazetek pedig pénztárait csak ják be.

Az orosz fogoly szerelmi drámája

Halálos szerelem a Vulkán-telepen

Egy közel négyesztendő, a háborus időkre mélyen jellemző bünpert tárgyat tegnap délelőtt a debreceni kir. törvényszék Vi-ky Sándor elnöklete alatt működő büntetőtanácsa. Egy orosz hadifogoly állandóan szerelmi ajánlataival üldözött egy négy gyermekes családanőt, akinek a férje a harcra szenvedett s több ízben erőszakot kísérelt meg, mire az elkeseredett asszony testvérével, aki épen akkor érkezett haza a harctérről, ag-onverie az orosz fogolyt. Egy szörnyű, háborus dráma körvonalai bontakoznak ki a tárgyalás folyamán; a nyomor, a szinte állattá ajásodott orosz hadifogoly, gyilkosság, — mind olyan jelenet, amelyet csak a rideg élet tud alkotni.

A szerelmes orosz

A tegnapi tárgyalást nagy érdeklődés kísérte. Az ügyészi katedranál Bod Kálmán kir. ügyész ült, a védelmet dr. Róbert Béla és dr. Leveles Imre ügyvédek látták el. A vádlottak: Agárdy Lajosné Nagy Erzsébet, 30 éves asszony, négy gyermek anyja és a testvére, Nagy János 27 éves dohánykertész.

Az ügyész szándékos emberöléssel vádolja őket, mivel 1918. április 2-án este 8—9 óra tájban Argymenkó Iván orosz hadifoglyot több puskautéssal és fejszecsapással megölték. Agárdynét még súlyos testisértséssel is vádolják, mivel a gyilkosságot megelőzőleg pár órával marólugot öntött az orosz fogoly arcába.

Elsőnek Agárdynét hallgatják ki. Egyszerű sötétruhába áll a bíróság előtt; a gond és szenvedés mély nyomokat hagyott az arcán. Folyékonyan meséli el az eseményeket. A férje, aki máskülönben fogházor, a harcra szenvedett, ő gyermekeivel a Vulkán téglagyár telepén lakott. A közelben, Kertész Danielnél szolgáló orosz hadifogoly szeméttel vetett rá s állandóan szerelmi ajánlatokkal üldözte.

Erőszakos kísérletek

A hatalmas termetű muszka erőszakos kísérletekre is vetemedett, közel egymásután három ízben. Az első alkalommal este 8 órakor a tornácra leste meg az asszonyt, megragadta s a szobába akarta tuszkolni. Az asszony kétségbeesetten védekezett s szidalmazta az erőszakos muszkát. Az azonban tört magyarsággal csitította.

— Nem félni... csak játszani... én szeretni téged. Épen olyan lenni, mint az oroszországi nőm, a Zseana.

Mikor az asszony tovább is védekezett, kést rántott elő, mire az asszony elmenekült a szomszédjához s onnan kért segítséget.

A szomszédból egy fiatal lány jött segítségére, de az orosz nem tekintve sem azt, sem az asszony gyermekeit, tovább erőszakoskodott s több órai sikertelen kísérletezés után csak hajnalba távozott.

Másodízben akkor tört rájuk az orosz, mikor már lefeküdtek. Az ajtó betörte, majd a szoba ablakot bezuza, az ablakon mászott be s az asszonyra vetette magát, aki kétségbeesetten menekült s sikerült is neki kiguráni az ablakon s átszaladni a közelben lakó

apósához. Ugrás közben azonban a lábát meg-rándította.

Marólug, fejsze, puskatus

Rá két napra ismét megjelent a muszka s az előző nap kitért ablakot át akart bemászni. Az elkeseredett asszony akkor egy zsíross-óddával teli edényt — amit előzőleg önvédelmére vásárolt — a muszka fejéhez vágott, aki az arcán szenvedett súlyosabb sérüléseket. Majd felhasználva a muszka zavarát, elmenekült újra az apósához.

Véletlenül épen aznap este érkezett haza a harctérről az asszony öcse is, Nagy János, aki, mikor a házukhoz ért, meglepetve látta, hogy a ház üres, az ablak, ajtó betörve. Rosszat sejtve ő is átment az apósához s ott találta nővérét, aki sirva, a kiállott izgalma miatt alig érthetően mesélte el neki menekülését, a muszka garázdalkodását.

Erre Nagy megtöltötte a puskát, a szuronyt feltűzte s nővére kíséretében át ment Agárdyné lakására. Az ágyon feküdt, mit sem sejtve a muszka.

Nagy kérdőre vonta a muszkát, akit amint leakart szállani az ágyról, az elkeseredett asszony szidalmakkal illetett.

— Innen most nem mész el szépen, — kiáltotta s a következő pillanatban egy bottal ráütött a muszka fejére, aki védekezni próbált s dulakodni kezdett az asszonnyal. A következő pillanatban egy fejsze villant meg a muszka kezében, mire Nagy, aki szemtanúja volt a dulakodásnak, puskatussal fejbe ütötte az orosz. Ugy az orosz, mint az asszony elestek, de az asszony hirtelen felkelt s a mellette heverő fejszével több erős ütést mért az eszméletlen muszka fejére, aki rövid szenvedés után meg is halt.

Az asszony és Nagy másnap önként jelentkeztek a rendőrségen.

— Én, — mondotta a tárgyaláson az asszony, — nem akartam megölni a muszkát, csak megijeszteni, hogy ne garázdalkodjon többet.

Tanuk, perbeszéd

Agárdyné után a másik vádlottat, Nagy Jánost hallgatják ki, aki az asszonyhoz hasonlóan adja elő az eseményeket.

Őt már a tábori hadbírósg előtt felelőségre vonták, de büntetlenül elbocsátották.

Sok tanut hallgatott ki a bíróság, akik mind bizonyították, hogy a hatalmas termetű muszka rendkívül erőszakos szerelmi ajánlatokkal üldözte Agárdynét, aki hozzájuk menekült s ők több ízben telefonáltak a csendőrséghez segítségért.

Dr. Horváth Artur törvényszéki orvos szerint az asszony oly erős felindulásban volt, hogy korlátolt beszámítás alá eshetik. A fejszecsapások mindegyike külön-külön is halálos volt.

A perbeszédnek során Bod ügyész módosította a vádat, erős felindulásban elkövetett súlyos testi sértés miatt kért ítéletet: a védők felmentést kértek.

HARTMANN BERLINI NŐI DIVATSAALON Ajánlja berlini modelljeinek megtekintését. Munkakivitel és kreálás. Világvárosi stíl.

Piac-utca 79. sz. Erdélyi menekült urhölgyeknek és tisztviselőknöknek 10 százalék árkedvezmény.

Az ítélet

Fél órai tanácskozás után 6 órakor hirdette ki a bíróság az ítéletét, mely szerint erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés vétségében mondotta ki *bűnösnek Agárdynét s ezért 5 hónapi fegyházbüntetéssel sújtotta, míg Nagy Jánost felmentette a vád alól.*

Nagynál megállapította az önvédelmet, míg Agárdyné azáltal, hogy a már földön fekvő tehetetlen muszkát fejszével agyonütötte, nemcsak hogy túllépte a jogos önvédelem határát, de büntetendő cselekményt követett el. A büntetésből 1 hónapot és 15 napot kitöltöttnek vett a bíróság.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben, míg Agárdyné védője felmentésért felebbezett.

A bécsi vásár

A vásárokat, mint a kereskedelem fejlődését elősegítő intézményeket más szemmel kell néznünk ma, mint a múltban. A múltban ugyanis fejletlenebb gazdasági korszakban a vásár volt az a hely, ahol a termelés és fogyasztás gyenge erecskéi találkozottak, jelentőségük azonban a kereskedelem fejlődésére nem csak közgazdasági, hanem jogi szempontból is nagy. A vásárok, mint a vevők és eladók találkozó helyeinek jelentősége a közlekedésügy és hírszolgálat tökéletesedésével mindinkább csökkent, mert a kereslet és kínálat körét a közlekedés fejlődése annyira tágította, hogy a vevők és eladók nem voltak annyira egy helyhez: a vásár helyéhez kötve, mint a közlekedés fejletlenebb állapota mellett.

Csak egynehány vásár tartotta meg világhírnevét, így pl. a *nisnij-nowgorodni*, mely külső képében is még régies, középkorias volt, igen híres még a lipcei vásár, mely azonban külső képében már nem a régi lipcei vásár, ahova tarszekerek ezreinek jöttek keletről az eladók-vásárlók, hanem ugynevezett áruminta-vásárrá alakult át, melynek előnye szemben a régi vásárokkal az, hogy az eladó, a gyáros vevőivel személyesen tárgyalhat, viszont a vevő áttekintést nyerhet az egész kínálatról, amikor a beszerzési források áruit egymás mellett láthatja, minőség, ár szempontjából összehasonlíthatja az ugynevezett áruminta-vásáron.

Lipese városának újabb versenytársai akadtak az áruminta vásárok rendezésénél Prága, Reichenberg, Wien városokban. S habár Lipese és Frankfurt vezetőhelyét még nem is tudták elvitatni, bizonyos, hogy a vásárok kalendáriumban jelentős helyet vívtak ki maguknak. A vásárok közgazdasági jelentősége és haszna nemcsak a rendező városokra, hanem az államra nézve is oly nagy, hogy a fáradságot, amit egy ilyen vásár megrendezése megkíván, busásan megjutalmazza, nemcsak a nagy nyereséggel, mit a nagy idegen-forgalom, a kereskedelem, ipar fellendülése eredményez, hanem azzal a gazdaságpolitikai jelentőséggel, hogy a békeszerződés szétszakított országokat gazdaságilag egymáshoz közelebb hozni segítik.

Ránk, magyarokra különösen jelentősek azok a vásárok, melyeket a szomszédos államok rendeznek. Főleg és elsősorban jelentősek a földrajzi közelség miatt, meg azért, mert ezeken a vásárokon nyílik meg számunkra a lehetőség arra, hogy a világforgalomba újra bekapcsolódjunk s a monarchia szétdarabolásával szetszakított gazdasági kapcsolatokat újra felvesszük, de nem kisebb a jelentőségük, ha azt a tanulságot nézzük, melyet pl. a *bécsi* vásár rendezéséből magunkra nézve levonhatunk. Ugyanis arra a szerepre, melyet ma tagadhatatlanul Bécs tölt be, óriási haszonnal, t. i. a Nyugatról-Keletre és viszont irányuló tanzitio kereskedelem lebonyolításával, földrajzilag kedvezőbb fekvésénél fogva *Budapest volna hivatalos*. S hogy azt a szerepét valóban betölthesse, ahhoz szükség volna élénkebb, frissebb, termékenyebb és tevékenyebb gazdasági adminisztrációra. Így Bécs ragadja magához azt a szerepet, amit Budapestnek kellene betöltenie.

A bécsi vásár, mely immár a második, március hó 19-től 25-ig tart. A rendező részvénytársaság az osztrák kormánnyal együtt a legnagyobb erőfeszítéseket teszi, hogy a vásárnak oly szép sikert biztosítson, mint amilyenek az őszi vásár dicsekedhetett. Lakásról a vá-

sárlók részére előre gondoskodnak, csak egy lapon a vásárlátogatási szándékot a vásár vezetőségének be kell jelenteni. Az ipar és kereskedelem minden ága képviselve lesz a vásáron. Azok, akik a vásáron megjelenni kívánnak, a vásár látogatására jogosító „Messe-Ausweis“-t és a szállást rendelő lapot kiválthatják a kereskedelmi és iparkamarában.

Itt említjük meg, hogy Budapesten is készülődik serényen a budapesti kereskedelmi és iparkamara egy *Keleti Vásár* megrendezésére, melynek ismertetésére a „Hajdúföld“ hasábjain még visszatérünk.

Márciusi zászlók

*Márciusi zászlók, köszöntünk titeket.
Ti hirdettétek a szabadságünnepet!
Szent, magyar ünnepet!*

*Kikeleti légben szabadon lobogtok,
Világjárt szellőkkel összecsekkolódtok,
Összesugdozódtok.*

*De — mintha most nem oty vigan lengenének...
Mintha mostan fájón szólna minden ének...
Márciusi zászlók!*

*Eljötték a szellők északról, keletről,
Határvonalakkal megcsufolt helyekről,
Kárpáti hegyekről!*

*Kárpátok vidékén nincsen magyar zászló!
Nincs szabadságünnepe, tilos a magyar szó!
Csendes a magyar szó...*

*Márciusi zászlók, emlékezünk rátok!
Ti jelentétek a magyar szabadságot,
Dicső szabadságot!*

*Zászló van... de nem leng, el van az ott dugva,
Az Isten tudja csak, mikor kelnek utra...
De felkelnek — újra!*

*Megmozdul ez a föld, felpezsdül az élet
A nagy róna körül: harsog az ítélet,
Nagy, igaz ítélet!*

*S északon, keleten, nyugatra meg délre
Eljut minden zászló a maga helyére!
Igazi helyére!*

*Magyarok! Szívetek oly nagyon ne fájjon!
Lesz még egyszer ünnep ezen a világon!
Nagy-Magyarországon, szent Magyarországon!*

Debrecen, 1922. márc. 15.

LENGYEL ELZA.

Ellenzéki mozgolódás

Az ellenzék jogvédő bizottsága ülést tartott, amely foglalkozott a kormány választó jogi rendeletével és megállapította róla, hogy a választójognak rendeleti uton való szabályozását törvénytelennek és az ez alapon választandó nemzetgyűlést is törvénytelennek nyilvánítja.

A kormányhoz közelálló körökben ennek a megállapodásnak semmiféle jelentőséget már csak azért sem tulajdonítanak, mert hiszen az ellenzék maga is minden erővel arra törekszik, hogy ennek a törvénytelen testületnek minél többen tagjai lehessenek. A jogvédő bizottság határozatát inkább jótékony flastromnak tekintik azokra a sebekre, amelyeket az ellenzék a pécsi és kaposvári kudarc után Tolnamegyében kapott.

Legeltetési tilalom feloldása

A városi tanács közhírré teszi, miszerint a közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága a Debreceni Gazdasági Egyesület s a mezőgazdasági bizottságnak m. kir. földmívelésügyi miniszter urhoz beadott kérvénye folytán a debreceni kir. erdőfelügyelőség javaslata, valamint a 83496—921. F. M. sz. rendelet alapján a rendkívüli takarmányinségre tekintettel a folyó teli időszakra átábi területeket a legeltetési tilalom alól feloldja:

1. a halapi erdőgondnokság kerületébe tartozó nagycseri dűlőben 22387—222512 és 22516 kat. h. r. sz. erdőparcellákat 93/65 k. hold, továbbá

2. a 22713, 22716, 22717, 22719, 22553, 22554, 22556, 22558 kat. h. r. sz. erdőparcellákat, 286/03 k. hold összesen 379/68 k. hold terület.

A tilalmazott területek az állami erdőhivatal által kijelölendők és tilalmi jelekkel látandók el.

Ezen kivételek engedély érvénye 1922. április 15-ével megszűnik s a tilamozott területeken való legeltetés esetén a kihágási eljárás megindításán kívül a kivételes engedély is érvényét veszti.

Városi Tanács.

**MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER
CSAK KERESZTYEN LAPOT VÁSÁROL!**

NAPI HIREK

■

— **A megyei főügyész hivatalában.** Dr. Cselegy Mihály vármegyei tisztii főügyész tegnap délben hajduszoboszlói birtokára utazott. A főügyész ma fog birtokáról beérkezni.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter dr. Kelemen István pénzügyi számvizsgáló, hajduböszörményi járási számvevőt, a gyulai m. kir. pénzügyigazgatóságához a IX. fizetési osztály meghagyása mellett áthelyezte. Szabó Árpád debreceni lakost pedig az egri pénzügyigazgatóságához a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóva kinevezte.

— **A központi választmányok ülése.** Hajdu vármegye központi választmánya, mely, mint megirtuk, a vasárnap délelőtti megyei rendkívüli közgyűlésen alakul meg holnap, 16-án ülést tart. Ezen az ülésen fogják megalakítani a vármegyei szavazóköröket és a szavazatszedő küldöttségeket. Hajdu vármegyében a belügyminiszteri rendelet szerint 62 szavazókör lesz. — A Debrecen városi központi választmány pénteken délután 4 órakor Csóka Sámuel h. polgármester elnöke alatt tartja első ülését. Ezen az ülésen a még esküt nem tett választmányi tagok esküt tesznek, megválasztják a városi választmány jegyzőjét és megalakítják a szavazóköröket. Itt említjük meg, hogy a tanács rövid uton megkereste a belügyminisztert, hogy engedélyezze a már kész 42 választási kört. Ehez a kérelemhez a miniszter nem járult hozzá, tehát a pénteki ülésen a szavazókörök megalakítása is napirenden lesz. Debrecen városban a rendelet szerint 38 szavazó kör lesz.

— **Megüresedett hely a megyebizottságban.** A balmazújvárosi járás főszolgabírája azt jelentette legutóbb a vármegyei főjegyzői hivatalnak, hogy Komor János hajduduházi gazda, Hajduvármegye törvényhatósági bizottsági tagja elhalálozott. Mivel Komor János választott tagja volt a megyei törvényhatósági bizottságnak, ennél fogva tagsági helye csak az esetben lesz betöltve, ha a miniszter elrendeli az üresedésben levő helyre a választás megejtését.

— **Jugoszlávia népessége.** Belgrádból jelentik: A jugoszláv állam statisztikai hivatala közzétette a népszámlálás végleges eredményét. A királyság területe 247,916 négyzetmérföld, a lakosság száma 11,712,000. A kimutatás hivatalosan 472,679 magyart tüntet fel.

— **A mezei kártételek.** Mint a *Hajdúföld* egyik közelmúlt számában megirtuk, a mezei kártételek igen megsaporodtak. Most a földmívelésügyi miniszterium leiratott intézett a városi tanácshoz, hogy tegyen javaslatot a kártételek csökkentése tárgyában. A leiratot a tanács kiadta a városi előljárási tanács javaslattal végett. A mezei kártételek egyszerű megcsappannának, ha a mezei csendőrséget felállítanak. Sajnos, ennek felállítása még a leirat szerint is nagy nehézségekbe ütközik.

— **Szálloda a Burgból.** A volt császári dinasztia vagyonát kezelő bizottságnak egy svájci konzorcium azt az ajánlatot tette, hogy a császári palota egy részét szálloda céljaira átvezi. Ausztriát pénzügyi helyzetének mostani katasztrofális válsága arra kényszerítette, hogy a konzorcium ajánlatát elfogadja és így az új Burgot, amelyet Ferenc József idejében építettek, áprilisban szálloda céljaira alakítják át.

— **A kínai bank panamája.** Párisból jelentik: Tegnap ült össze a külügyminiszteriumban Poincaré miniszterelnök és külügyminiszter elnöklésével a fegyelmi bizottság, hogy kihallgassa Berthelot volt külügyi államtitkár azokra a táviratokra vonatkozólag, amelyeket államtitkári minőségében a Kínai Bank ügyében elküldött. A kihallgatás befejeztével a fegyelmi bizottság ma fogja megfogalmazni jelentését, amelyet a döntésre végső fokozatig hivatott külügyminiszter elé terjesztenek.

— 8 árci egyetemi hallgatók Budapesten.
Budapestről jelentik: A svájci csere egyetemi hallgatók, akik tegnap reggel indultak el Bernből, két külön svájci kocsival ma érkeztek meg Budapestre. A csere egyetemi hallgatók közül 38 fiú és 8 leány hallgató van. A pályaudvaron a vonatot a m. kir. államvasutak igazgatósága részéről a keleti pályaudvar állomásfőnökhelyettese fogadta. Az egyetemi hallgatók fogadására megjelent a pályaudvaron Bourcart Károly Dániel svájci követ, aki Bécsből jött Budapestre, hogy a fogadásnál jelen legyen. Ott volt azonkívül a svájci főkonzul, a magyar egyetemi és főiskolai hallgatók országos szövetségének elnöke, a svájci egyesület elnöke. A berobogó vonat az első honvéd gyalogezred zenekara a magyar Hymnusszal fogadta, utána pedig eljátszotta a svájci nép-hymnuszt. A Budapestre érkezett egyetemi hallgatók négy hetet fognak Budapesten tölteni.

— A „Szózat” művészestélye. A „Szózat” c. napilap nagyszabású programmal a hó folyamán Debrecenben művészestélyt rendez. Ez alkalommal a „Szózat” művészgardája, valamint a szerkesztőség nagyevű tagjai városunkba érkeznek. A program minden egyes pontja művelvézetet nyújt s így jó előre felhívjuk rá a társadalom figyelmét. Belépti díj nincs. Belépőjegyük előfizetési jegyek szolgálnak, melyek fejében a résztvevők ingyen kapják a „Szózat”-ot. Egy előfizetési jegy 60 korona, mely összeg tekintve, hogy március 1-től az összes fővárosi és helyi lapok előfizetési árai felemelkedtek, jelentékeny költségmegtakarítást jelent a tőzsgyökeres magyar sajtó iránt érdeklődő hírlapolvasó közönségnek. Háromtagú család 180 korona előfizetési jegy ellenében negyedévig kapja a „Szózat”-ot. A műsor egyes számai összeállításán fáradozó rendezősegtől sikerült megtudnunk, hogy a fővárosban szereplő legkiválóbb művészek: a *Stojanovits* nővérek, *Radnay Miklós*, továbbá *Kenédy Géza* (Quintus), *Szathmáry István* a Petőfi Társaság tagja, valamint a „Szózat” szerkesztő gardája, élén *Zsilinszky Endrével* érkeznek városunkba. A művészestély iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik. A művészestély napját és részletes programját a napokban közöljük. Előfizetési jegyelvétel a Hírlapterjesztő Vállalatnál (Varga-utca 1. sz.)

— Baross tagok külföldi tartozásukat és követelésüket saját érdekében legkésőbb március 18-ig jelentésk be a Baross Szövetség irodájában, Piac-utca 8. sz. I. emelet. Hivatalos órák délelőtt 10—12-ig, délután 3—5-ig, telefon 6-25.

— Elveszett egy kulcscsomó tegnap délután a Peterfia utca—Nyomató utca—színház utca—Battinyany-utca közötti útvonalon. A becsületese megtaláló illő jutalomban részesül, ha beszolgáltatja a *Hajdúföld* szerkesztőségébe.

— Szátrájk a német fémiparban. Berlinből jelentik: A *Berliner Tageblatt* augsburgi jelentése szerint, a német fémiparban tegnap gyűlésén egyhangulag azt a határozatot hozták, hogy szerdán szátrájkba lépnek.

— Tenyészállat kiállítás. Az Országos Magyar Gazd. Egyesület elnöksége megkeresést intézett Debrecen városához. A megkeresés beszámol arról, hogy az egyesület Budapesten március 18-tól 20-ig tenyészállat kiállítást rendez. A tenyészállat vásárra a városi tanács felhívja a gazdaközönség figyelmét.

— Szepessy Ferenc tánciskolájában az új tanfolyamra lehet iratkozni, a Médikus kolon is megkezdődött. Kérjük azon úri lányokat, akik részt akarnak venni, szíveskedjenek holnap d. u. fél 6 órakor megjelenni Simonffy-utca 1/c II. emelet.

— Arany lófogó velőmag tengeri kapható a Közgazdasági Bankban, Piac-u. 59.

— Férlistabó mesterek, kik munkásokat foglalkoztatnak, ma este fél 7 órára az Ipar-tisztviselői helyiségében jelenjenek meg. Tárgy: a munkások által benyújtott 40%-os béremelés. *Szócs, szakoszt. elnök.*

Óriási felhajtás a ló- és szarvasmarhavásáron

25 percentes áremelkedés

A tegnapi ló- és szarvasmarhavásáron oly hatalmas volt a felhajtás, mint a nagyvásáron szokott lenni. A kereslet a lóvásáron igen élénk volt az egész vásár alatt, az irányzat pedig szilárd. *Jó lovakért, prima minőségűért szívesen fizettek 60—70 ezer koronát,* közepes minőségűért 30—45 ezer koronát is adtak.

A szarvasmarhavásáron szintén nagy volt a felhajtás, körülbelül 1000 darab, a kereslet élénk.

Különösen a jármos ökröket keresték s annak párjáért 110 ezer koronát fizettek. Jó minőségű ökrök párjáért 90—100 ezer koronát is adtak.

A vágómarhapiacra már vontatottabb volt a vásár, csak debreceni mézarások vásároltak, akik csak nehezen fizettek kilonként 50—55—60 koronát. Fejős teheneikért 50 ezer koronát fizettek, szopós borjú kilója 48—56 korona, növendékmarha 40—54 korona.

Az áremelkedés körülbelül 25 per cent a múlt heti árakhoz képest. A vevők szinte mind gazdálkodók voltak, akik valami devalváció rémhírt hallottak s ezért állatokat igyekeznek vásárolni. Eladatlan egy állat sem maradt.

NAPIREND

Szerda 1922 március 15

Prot.: Kristóf. Kath.: Longin.

Közművelődési könyvtár: Nyitva délelőtt 8-tól este 8-ig.

Kollegiumi Könyvtár: nyitva d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig.

Csokónai-színház: Este fél 8 órai kezdettel: „Ocskay brigadéros”. Bérletszűnet.

A DMTK—DTK tréning mérkőzése a nagy-erdei pályán d. u. órákor.

— Magyar egyetemi és főiskolai hallgatók leghatalmasabb szervezete a külföldi diákszággal is szoros összeköttetést fenntartó MEFOSZ, amely eddig is szép eredményeket ért el nemzetépítő munkájában, hogy nagy feladatot minél sikeresebben oldhassa meg, szerves kapcsolatokot teremtsen a vidéki egyetemek és főiskolák ifjúságával. Albizottságaiba beavasztotta a vidéki egyetemi ifjúság szellemi vezetőit, így Debrecenből *Pongrácz Elemér* j. t. a külügyi, *Fuhrmann Béla* j. t. a kulturális, *Szathmáry István* jogászelnököt a diákszociális, *Szabó István* j. t. a sajtóügyi, *Keresztessy István* j. t. a munkügyi *Neuhäuser József* j. t. a nemzetvédelmi, *Nyakas János* j. t. pedig a propagandabizottságba. A néhallgatók szakbizottságába *Gabalya Ibolya* b. j. t. jutott be. A megválasztottak személye biztosítja, hogy a debreceni egyetem polgári méltóan legyen képviselve a MEFOSZ szakbizottságaiban.

MEGNYILT A Vermes áruház

Kessuth-utca 4. sz. a Dankó Temetk. intézet mellett.

Kartonok minden színben . . . 116
Schifonok ingnek való . . . 118
Vászon lábravalónak . . . 116
Dupla széles szövetek . . . 188
Angol kelme ruha és pongyolák. 350

Ezen kívül finomabb kelmek, vásznak, szefirek, férfi és női fehérneműek, kombinék. **Női, férfi és gyermekharisnyák** csodás olcsón. **Becsületese és tisztességes kiszolgálás.**

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök Igazságban:
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.*

— Francia és angol nyelvű előadások.
Dr. *Demény Gyula*, a debreceni honvéd vadász-dandár parancsnokság vezető ügyésze, francia és angol nyelvű előadásokat tart a debreceni Kereskedő Társulat dísztermében (Piac-u. 8.) az elszakított területekről kiűldözött inséget szenvedő kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak javára. Az előadások a következő sorrendben lesznek: március 23-án és 30-án Albánia (l'Albanie). Földrajzi, néprajzi, történelmi, kereskedelmi, ipari, társadalmi és nemzetközi politikai ismertetés francia nyelven, vetített képekkel. Április 6-án és 11-én Írország (Ireland). Földrajzi, néprajzi, történelmi, kereskedelmi, ipari és közjogi politikai ismertetés angol nyelven. Az előadások délután pont 6 órákor kezdődnek. Belépti-díjak egy előadásra: Ülőhely 20 korona, állóhely 10 korona. Jegyek korlátozott számban; kizárólag elővételben válthatók *Springer József* zeneműkereskedésében, Piac-utca 28 és *Csáthy Ferenc* könyvkereskedésében, Piac-utca 8.

— Zsebmetszés a nagy állomáson. Pár hónappal ezelőtt tért vissza *Szif Andras* Amerikából, ahol meglehetősen szép vagyont gyűjtött. Szülőföldjén, az oláh megszállás alatt levő Szilágymegyei Hadadon éldéglált, míg a múlt hónap végén Budapestre utazott, ahonnan hazafelé menet Debrecenbe érkezett. Az állomáson kiszállt s a kijárat felé tartott. Amint a sinek között ment, észrevette, hogy valaki erősen hozzásimul, de akkor nem sokat törődött vele. Amint azonban a kocsi, amelyen a szállodába igyekezett, ki akarta fizetni, meglepetve látta, hogy a zsebéből minden értékes holmi eltűnt, a vasuti állomáson vakmerő zsebmetsző aldozata lett. Az ellopott holmik között volt az utlevele, egy 24 ezer koronás postatakarék könyvecske, továbbá 5 ezer korona és 1500 lei. Feljelentést tett a rendőrségen, amely megindította a nyomozást.

— Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete közleményei: T. tagjaink az 5 kg. kedvezményes kenyér liszt helyett kenyéret kaphatnak a lisztblokkok ellenében *Marx János* Csapó utcai péküzletében, még pedig minden 1 kg. liszt helyett 1.36 kg. kenyéret, csupán a sütés és egyéb költségek címén 3 koronát kell lefizetni ugyancsak *Marxnál*. A leblokkolásnál jelzendő, hogy t. tagjaink a járandóságukat kenyérben öhajtsák megkapni.

— Husfűtölés pontosan és kifogástalanul Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

— A hölgyközönséget tisztelettel értesitem, hogy a legújabb női szalmakalap modellek megérkeztek és a formálásokat megkezdjük. „Turul” női kalapgyártás, Piac utca 32.

SZÍNHÁZ.

oo

HETI MŰSOR

Szerdán: Ocskay brigadéros.
Csütörtökön: Bogáti aranyasszony.
Pénteken: Bogáti aranyasszony.
Szombaton: Bogáti aranyasszony.

Szamosy Elza Debrecenben. A szezonvég kimagasló eseménye lesz az a művészestély, amelyen *Szamosy Elza*, a m. kir. Operaház művésznője, *Forró Pál* író és *Ferenczy Anny* klasszikus táncosnő, az Orchestikai Társaság tagja működnek közre s amelyet március 23-án, a jövő csütörtökön tartanak az Arany Bika dísztermében. Debrecen előkelő társadalmi bizonyára nagy örömmel fogadja a művészi esemény hírét.

Szerdán bérletszűnetben *Ocskay brigadéros* kerül színre, a címszerepben *Kardoss Géza*val. Dili cigányleányt *Halassy Mariska* alakítja.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Uranus mozgó március 18. és 19-én, szombaton és vasárnap egy szeniális és újszerű detektiv-filmet mutat be, a „**Detektiv királyt**”. Bravuros cselekmények izgalmas fordulatok és a nagyszerű rendezési effekturák mindvégig lebilincselik a néző figyelmét. Vasárnap az 5 és 7 óras előadás **cigányzene** játszik. Vasár-

nap azonkívül bemutatóra kerül a „Vitézi szok avatása” c. film is.

Székelyvér c. hazafias szkeccs, az irre-
denta szkeccsek fénylő gyöngye, ma szerdán
kerül az Urániában bemutatóra. Nem kell méltat-
tatnunk ennek szépségét, híre szárnyon száll,
ennél szebbet nem látott senki. Mindenkinél
meg kell nézni. Előadások 5, 7, 9 óraker.
Utalvány érvényes.

József főherceg 5 fensége családjával,
Horthy kormányzó ur 5 főméltósága, Bethlen
miniszterelnök és szanitalanok a magas arisz-
tokrácia köréből elismerőleg nyilatkoztak a
Székelyvérről. Siessen jegyét előre biztosítani.
Jegyelővétel soron kívül egész nap.

Priscilla Dean és Dorothy Philipp a két
legnépszerűbb new yorki színésznő játsza ma
a főszerepeket az Élet viharában című 6 fel-
vonásos amerikai drámában. Bemutatja az
Apolló 5, 7 és 9 óraker.

Atlantia II. rész a Sivatag királynője pé-
nteken az Apollóban. Jegyelővétel.

Intim kabaré Petőfi-tér 7. (volt Széchenyi).
1922 március 16-tól budapesti új társulat kezdi
működését. Bővebb a falragaszon. Weisz I. tu-
lajdonos.

SPORT

A testnevelés egységes irányítása

A helybeli sportegyletek képviselői össze-
jöttek, hogy a múlt évi LIII. t. c. által a már
fennálló sportegyletektől megkivánt testnevelési
intézkedések felett tanácskozzanak.

Megjelentek: Dr. Magoss György, a test-
nevelési tanács elnöke, Majerszky Béla a MASz,
Bozsó Pál a MBOSz, Láng Sándor dr a MOVE-
DSE, Dirko Jenő dr a DEAC, Jánosi Zoltán
és Radó Dezső a DTE, Vértes Sándor a DKASE,
Varga Kálmán dr a DGASE, Kobay György
és Kramer Gyula a DVSC, Trnka Teofil a
DMTE és Kelekes Géza a DMTK képviselőiben.

Lépes Győző társelnöknek az LIII. t. c.
kivánalmait és a helybeli sportélet hiányait
feltüntetve előadása után egyhangulag a követ-
kező határozatokat hozták:

Minden egyesületnek feladatává tételik:
1. Rendes elnökség kinevezése, úgy hogy az
érintkezés vele barmikor felvételhető. 2. Tag-
jainak pontos nyilvántartása. 3. Hogy 21 éven
aluli tagjai munkatery szerinti testgyakorlást
tűzzenek. 4. Ott, hol száznál több ifjúsági tag
van, ifjúsági osztályok felállítása. 5. Ezen ki-
képzési keretekbe más az egyleten kívüli és
ifjúsági iskolán kívüli tagok testnevelésének
engedélyezése. 6. Ifjúsági testnevelőkül alkal-
mas oktatók állandó számotartása. 7. Megke-
resés esetén az iskolai és iskolán kívüli ifjúság
testnevelésének legmesszebbmenő támogatása.

Egy, az összes alapszabályokkal bíró
egyesületek képviselőiből szükség esetén össze-
jövő egyletközi sportbizottságok, mint Debrecen
város testnevelési tanácsa osztályának felada-
távé teszik: 1. Megakadályozni, hogy jelenték-
telen egyesületek gombamódra szaporodjanak
és a testnevelési tényezőket szétforgassolják.
2. A versenypályák használata és esetleg a
versenynapok kijelölése tekintetében egyetértve
a versenyt rendezők elnökségével a megegye-
zést elősegíteni. 3. A Debrecen városi testne-

velési alapjára meginduló gyűjtési akció leg-
hathatósabb elősegítését. 4. Ezen alpból kért
segélyek (versenydíjazások) kiutalására javas-
lat tételüket.

Az MLSz fegyelmi bizottsága ma este fél-
hétkor tartja első ülését a hivatalos helyiség-
ben (Royal kávéház.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

**Beyegrgyár
és vésőintézet**
PAULÓ I.
Sarthyani-utca 22.
Telefon 1345.

Eladó
Nyírmártonfalva piacán
modernül épült ház azo-
nai beköltözhető lakással,
mely fokozottabb igénye-
ket kielégít. Amerikából
vissza vándorlóknak kivá-
loan alkalmas. Márton ügy-
véd, Piac-utca 44.
Telefon 151.

Majoros
ki szőlőmunkához ért fel-
vételik. Jelentkezhetnek:
Gazdák Bankja.

Eladó
konyhakertésznek 2 hold
jó fekete föld Mester-utca
végén lakóház és nagy
kúttal. — Ertekezhetni
Gazdák Bankja, Kossuth
utca 17.

Tokaji:
hegyen 1000 négyszögöl
szőlőföld eladó Ertekez-
hetni Péterfia-u. 4. üzlet.

Bodon
a harmadik dülön Elek
Gáborné szomszédágában
kifinó termő jókarban levő
720 négyszögöl szőlő ház-
zal együtt eladó Ertekez-
hetni Hajduböszörményben
Pekete Sándorral, Vasuti
kört 1634.

Forgács István
művészi
Bádó: s-u.

Teljes ellátást
keres garzon uri ember
jobb családnál esetleg ma-
gasos nőnél Cim a kiadó-
ban.

Butorozott
szobát keresek folyó hó
15-ére takarítással. Cim a
kiadóban.

KERESKEDELMI
és gyógyszerészeti dobozokat és
papirzacskókat jutányosan készít
Szentpétery Miklós könyvkötő
Arany János-utca 36. szám.

Kis ház
ókarban, 950 négyszögöl telekkel
konyhakertnek kiválóan alkalmas
ekete agyagföld Nemes-utca 7.
szám (Tócsó kert.)
eladó.
Ertekezhetni a „HAJDUFÖLD”
szerkesztőségében délután 6 óra-
kor Piacz utca 59. szám alatt.

Aranyért, Ezüstért
budapesti magas árakat fizetek
Kramer Simonffy
Lórád 17.

FIGYELEM!
Uj fából készült
zsiros hordók
csak a
Baró Györfly hordógyárban kaphatók
Baró Györfly Nap-u. 4. Telef. 12 83.
Ugyanott javítást e fogadunk.

Lőbléh.
ecetgyár.
Debreczen,
Szalkai-utca 5. sz.
Vegytisztia szeszecet
gyártása

A tőzsde
Magyar korona: 63
A mai tőzsde bizakodó hangulatban
nyitott es mindvégig barátságos volt. A
tőzsdeidő második felében a piac átme-
netileg lanyhának mutatkozott.

Budapesti zárlat
Magyar hitel 1920, Osztrák hitel 650,
Angol-Magyar 850, Leszámláló bank 833,
Magyar-Olasz 805, Jelz hitelbank 250,
Hazai bank 612, Salgó 6925, Rimannaranyi
2400, Közuti 940, Déli vasút 1580, Ál-
lamvasút 3125, Keresk. bank 6900, Álta-
ános takaréki 1190, Pesti hazai 24800,
Borsod miskolci 3450, Concordia 2200,
Budapesti gőz. 6075, Gézella 2450, Hun-
gária 2675, Viktória 7950, Beocsini 6750,
Kohó 6750, Általános kőszén 12500, Uríkányi
7025, Adria 7200, Atlantia 2825, Le-
vante 7500, Trust 2150, Gaus-Danubius
40800, Ganz villamos 6950, Lipták 535,
Magy. ac 1 2650, Schlick 1075, Wörner
560, Brassói 5150, Izzó 5975, Spodium
2600, Hazai faterm. 1925, Klófid 3595
Erdő 770, Nasic 18600, Neusehl Licht
525, Osz. fa 1120, Telefon 4325.

Valuták
A valutapiac szilárd nyitás után el-
lanyhult. Az érdeklődés középpontjában
a dollár állott. Lanyhán tendált a márká,
A lei ma szilárdabb volt. A szokott erő-
sen vásárolták.

A devizapiac szilárd volt és a forgalom
rég nem látott méreteket öltött.
Napoleon 3160-390, Angol font 3580
-600, Dollár 855-45, Francia frank
7275-7325, Márka 303-334, Lira 4025
-4100, Osztrák kor. 950-1025, Rubel
4100-4200, Levél 613-623, Szokol 1470-480,
Svájci frank 15350-15450, Korona dmar
1010-1125, Lengyel márká 18-.

Devizák
Amsterdam 310-20, Koppenhága 17200
-17700, Krisztiania 14500-14900, Lon-
don 3600-3675, Berlin 30000-31000,
Milánó 4025-4080, Páris 7375-7400,
Prága 147000-148500, Stockholm 21500-
22000, Sváje 16175-16275, Bécs 950-
1075, Zágráb 26000-27000, Newyork
83750-4750.

Zürichi zárlat
Berlin 192.50, Holland 195.00, Newyork
519, London 2231, Páris 4637, Milánó
9570, Brüsszel —, Prága 82000, Buda-
pest 63, Zágráb 175.00, Bukarest —,
Vasó 12, Bécs 7-., Osztrák lebeljegyzett 675

Utőtőzsde
Dollár 850 és továbbra is szilárd ten-
denciát mutat. Osztrák korona 10, lei 620,
márka 306-8, dinár 1020, szokol 1496-98,
angol font 3665 pénz, ir frank 7375, sv.
frank 161 pénz.
Magyar Hitel 1960, Államvasút 5125,
Rima 2980, Salgó 7050, Beocsini 7200,
Észak magyar 5000, Kohó 7.00, Uríkányi
7250

A nemesfémpeznek piacán ma olyan
élenkéséggel ke esték az idegen érmeket,
mint az elmúlt napokban. Nagy tételekben
vásárolták az ezüstöt. Az ezüst piac vonzó
ereje már olyan nagy, hogy Romániából
is ide hozzák az ezüst érmeket eladásra.
Ezüst korona 46-47 és fél, 5 koronás
242 és fél, forint 122-23, Napoleon 3160,
20 koronás magyar arany 3120.

Terménytőzsde.
Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2840-
2725, fehérmegyeyi 2830-2850, pestmegyei
2830-2850, rozs 1975-2000, takarmány
árpa 1950-2025, sörárpa 2050 150,
kőles 2100-2200, zab 1970-2000, tengeri
2280-300, repace 35-37, Korpá 1475-
1500.
Előfordult kötéseik: Buza 1 vagon 2830
ab Budapest, 1 vagon 2835 ab Budapest,
1 vagon 2800 ab Budapest, 7 vagon 2850
ab Budapest.

Sertésjelentés
Szabad vásári maradvány 293 sertés,
és 171 süldő. Nem érkezett semmi. Elada-
tott 108 sertés,
Árak: Zsír-sertés fiatal nehéz 103-117
könnyű 75-102.
Zártvásáron 3 sertést adtak el a fenti
árakon.

Dollárt, ARANY, EZÜST
pénzt, más idegen
penzt legdrágább-
ban vesz
Simon Bankiroda DEBRECZEN,
Kossuth-u. 11.
Idegen kifizetések legolcsóbban. T. 903.

Kövény és Altmann
szücs mesterek, Debreczen, Piac 42.
Pannónia szálló udvar.
Mindenféle szücs munkákat szakszerien
készít a legutóbbi dívat szerint.
Ugyanott kész munkák kaphatók.
Megrendeléseket pontosan eszáközöl.
Vadborókat veszünk és kiké-zítünk.

INGYEN KAPJA A
Szózatot,
ha a művészestélyre
előfizetési jegyet vált.
Jegyelővétel: Hírlapterjesztő Váll-
alat, Varga-utca 1. sz. alatt.

**60 szebbnél-szebb szalmakalap
modell választékkal vezet a
PIAC-UTCA
9.sz.**

Női- és férfikalapok szakzerű átfarmálása.